

ABONAMENTUL :
Pentru orășeni 200 Lei pe an
Pentru țărani 100 Lei pe an

Pentru instituțiuni:
Pe un an — — 400 Lei

PUBLIKAȚIUNILE
se primesc la administrație.
Manuscrisele nu se
înapoiază.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldiș (f. Românilor)
Nr. 6.

—
Apare săptămânal.

—
Redactor resp.:
prof. I. ARDELEAN

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC DIN JUD. ARAD.

Mari întruniri populare în jud. Arad

Dl. Ion Mihalache dă semnalul campaniei de răsturnare a guvernului. Marile întruniri național-țărăniști din Radna și Chișineu-Criș

Duminecă la ora 9 jum. a sosit cu trenul dela Timișoara d-nii Ion Mihalache, Mihai Popovici și Căpățâneanu. Ei au fost întâmpinați în gară de întreaga organizație locală, în frunte cu d. Mihail Cosma, vicepreședintele organizației. După o scurtă vizită făcută în oraș oaspeții însoțiți de membrii marcanți ai organizației locale au plecat cu automobilele la Radna.

La intrarea în comuna au fost întâmpinați de o mulțime imensă în frunte cu d. Ion Draja, fost deputat, care a salutat pe oaspeți urându-le bun venit. A răspuns d. Ion Mihalache cu „Cristos a înviat” și „Să dea Dumnezeu să învieze și țărâtimea română, clădind statul țărănesc și România Mare de mâine”. Apoi toți s’au îndreptat spre sala de întrunire unde luaseră loc țărani din mai toate comunele depe Valea Mureșului.

La ora 11 jumătate se deschide ședința în prezența unui număr de cca 2000 participanți salutând prezența oaspeților dnii Popescu, șeful sectorului Radna și ing. Popa.

Discursul dlui protopop Cosma

Iubiți frați țărani,
Ne adresăm dv. cu cuvintele de iubiri și frați căci noi cei din partidul național-țărănesc suntem os din osul vostru, carne din carnea voastră și sânge din sângele vostru. Noi venim întotdeauna când vă șlim în năcazuri, când aveți dureri căci frațele bun te caută când ești în năcazuri,

Am făcut pe vremuri politică naționalistă cu părintele Lucaci, vorbitor vesit, care spunea: Ți-s frate, tu-mi ești frate, în noi doi un suflet bate.

Noi vă suntem frați cu aceleași dureri. Se caută frate cu frate, român cu român, căci prin asta se născ credințele și se oțlesc forțele.

Spunea părintele Lucaci: Anteu, fiul pământului se lupta cu balaurii și de câte ori ajungea în contact cu pământul căpăta noui puteri. Și noi venim la voi să ne dați curaj în lupta ce ducem cu fățărnicia, cu minciuna; venim la voi căci ne sunteți mame, tați, frați și noi suntem ai voștri.

Sunt între frații țărani și azi liberali, dar acestora le stă liberalismul ca jilindrul la subă.

Pentru noi arădanii ziua de azi este o zi mare căci noul apostol al țărâtimei Ion Mihalache își inaugurează campania de răsturnare a guvernului și regimului aci la noi în județul Arad.

Aradul a dat solia pentru unire, el dă solia pentru o Românie nouă mai bogată, mai luminată.

Veți auzi cuvântul acestui apostol care este d. Ion Mihalache. Veți auzi cuvântul unui mare om al românilor, cuvântul dlui Mihai Popovici și-l veți auzi pe d. deputat de Olt, Căpățâneanu.

Faceți-vă vrednici de partidul vostru și conducătorii lui.

Cuvântarea dlui deputat Căpățâneanu-Olt

Domnule Președinte, Fraților,
Țărâtimea risipită în cursul războiului în diferitele țări, a luat contact cu popoarele celorlalte state din Europa. A constatat prin acest contact că viața țărânului dela noi era mai rea decât a vitelor în alte părți. Țărânul nostru a fost exploatat, istovit, nehrănit. Era exploatat de ciocoime. El a descoperit singur adevărul că în ziua în care dispare ciocoimea exploatarea încetează și mizeria sa.

Noi ducem azi un război politic.
Războiul din tranșee ne-a dat votul universal. Noul război trebuie să ne dea toate libertățile de care orice om are nevoie.

Am plecat la luptă și am dat de acelaș adversar, de ciocoi, retras în reduta partidului liberal.

Sunt și azi țărani cari mai cred în mitul liberal. Dar rătăcesc și minți luminate, cum să nu rătăcesc atunci mințile unor oameni simpli? Inșă după 18 ani de frudă nu mai are drept să rătăcesc nimenea, locul fiecărui este în partidul național-țărănesc.

Ultima răjăcire a fost în 1933, când au mai rămas de aceia cari au crezut că mântuirea vine dela partidul liberal. Astăzi vedem cu toții că guvernul partidului liberal este un guvern de interes personal.

Ne-am așteptat la ceva din partea acestui guvern.

A venit cu legea conversiunii. Datorită scăderii valorilor agricole datoriile nu se puteau plăti. Dar aceeaș lege aduce un articol ș’ anume Art. 60 care asigură 450 milioane de lei Băncii Naționale pentru acoperirea pagubelor din conversiune. Eu am cerut să meargă 200 milioane la creditul țărănesc dar liberalii n’au admis.

În vara anului 1934 s’a născut o convenție între stat și Banca Națională pentru o sumă de 7 miliarde lei ce urmează să se verse în bonuri de tezaur pentru moneda hârtie pentru acoperirea pagubelor băncilor. Și iată că în timp ce băncile liberale primesc ajutoare spre a se salva de pe urma conversiunii cooperativele nu primesc nimic.

Partidul Național-Țărănesc a ascultat pe d. Ion Mihalache care la Câmpulung a tras piatră de hofar, brazdă între lumea veche și lumea nouă. D. Ion Mihalache ne-a dat programul nou, bogat și luminat. Acest program a fost unanim admis în congresul general dela București.

Președintele nostru Ion Mihalache este rândui de Providență să ducă la înfăptuire ceea ce a poruncit umbra lui Horea, alui Avram Iancu și alui Tudor Vladimirescu, ceea ce cere țărâtimea română,

Avem o grijă în suflet: Să nu rămână țărân în afără de rândurile noastre a țărâtimei română.

Duceți cuvântul de indemn și îmbărbătare al Partidului Național-țărănesc.

Noi nu admitem altă voință decât voința statului care este și trebuie să fie țărănesc,

Dați dovada că Dv. sunteți batalioanele de conducere ale armatei țărănești.

Cuvântarea dlui M. Popovici

Fraților, Acum când iau cuvântul pentru primadată în această frunză comună, în calitate mea de președinte al Ardealului, îmi fac o pioasă datorie aducându-mi aminte de marele fiu al neamului de Șt. C. Pop, care a fost un adevărat luptător, un caracter integru o inimă iubitoare, ce pulsa pentru românism, care a fost înfăptuitorul dela Alba-Iulia. Dumnezeu să-l odihnească!

Azi gândindu-mă la el, îmi amintesc de cuvintele ce mi le-a rostit în ziua când m’am despărțit de el pentru ultima oră și-mi spunea: Bagă de seamă, dragă Mihai, luptă pentru unitatea Ardealului și fă pace între Iuliu și Alexandru. M’am finit cu sfințenie de aceste cuvinte. Am încercat să fac pace, nu mi-a succes. Știu că tot baciul Ștefan zicea: Partidul național-țărănesc este temeliea românismului, temeliea desvoltării ștatalui nostru. Rămâneți credincioși steagului partidului național-țărănesc. Este datoria noastră sfântă să-l urmăim toți în frunte cu Iuliu Maniu pentru că el luptă pentru izbânda desăvârșită a ideii și principiilor naționaliste. Noi nu putem înțelege ștatal nostru decât național-român, decât ca guvernele acestui ștat să dea concurs în prima linie românilor țărani, meșteșugar etc. spre a se repara păcatul milenar. Acesta este fundamentul și temeliea partidului nostru: așa cum a fost principiul național pe vremea ungurească așa a rămas și azi.

Rămas în acea veche credință partidul nostru mai are și o altă credință, o credință socială și anume că temeliea a țării este țărâtimea!

Cui avem să-i mulțumim că azi suntem într’o țară care unește toate provinciile locuite de români, că azi avem realizată România Mare dacă nu țărânului?

Pe vremuri nobilimea română, născută din pătura țărănească, desprinsă de popor și-a pierdut legea s’a lepădat de neam, singur țărânul a rămas credincios neamului și credințet sale.

Țărâtimea este garanția pentru întărirea și consolidarea ștatalui nostru. Cine clădește pe țărâtime, clădește pe granit, glădește pe pământ românesc.

Partidul național din Ardeal a fuzionat cu partidul țărănesc din Vechiul Regat. Acela care a ridicat steagul țărâtimei față de ciocoi a fost Ion Mihalache.

Idea națională se înfrățește cu idea țărănească, căci țărâtimea este temeliea românismului. Cine clădește alfel acela nu-și dă seama cari sunt garanțiile solide pentru propășirea neamului.

Partidul nostru și-a pus în gând să creeze ștatal țărănesc fără să se atingă de clasele celorlalte, fără dictatura țărâtimei ci făcând să colaboreze toate clasele așa cum impune ființa și structura adevărată a ștatalui.

Dacă partidele ar fi urmat această politică soarta țării ar fi alta pentru că n'ar fi fost disensiunile personale ai diferiților șefi de partide mărunte, pornite de orgoliu. Acele partide cari au luat ființă numai din cauza orgoliului șefilor lor n'au nimic cu poporul român.

Un partid se bazează pe o credință profundă etnică întemeiată pe aspirațiunile poporului așa cum o face partidul național-țărănesc. Acestea sunt arătate în programul său, care a devenit biblia credinței noastre.

Căile vechi n'au dus la înflorire și progres. Mizeria crește, nu mergem spre lumină cu soare ci spre întunec. Ne-am agățat de regimul trecutului, care era idea economiei liberaliste și care a stăpânit Europa. Dar astăzi toată lumea tinde să se descătușească de liberalism căci nu mai folosește la nimic.

Vrem să mergem pe un drum nou în care interesele românești și statul român cu nevoile sale sunt servite și duc la ridicarea țărânimii.

Toate partidele au dat faliment. Partidul liberal venit pe poarta de din dos a promis scăderea impozitelor, înflorirea vieții, a lăsat pe toată lumea să creadă că va curge ban. Dar în loc de scădere dările au crescut, Trei miliarde impozite noi apasă pe țărânie.

S'a promis effinătate. Unde e? Da, tot ce produce țărânul e mai effin, scade la preț, dar tot ce se produce la oraș crește. Scumpețe da, nu effinătate.

Banii au perit, țărânul n'are bani.

Alegeri libere a dat doar partidul național-țărănesc, căci noi așa spuneam: dacă voința națională nu ne vrea, nu ne va vota, dar dacă voința națională ne vrea pe noi, atunci să fie.

Dela plecarea noastră trăim sub cenzură. Ce cetiți în ziare cetiți ceea ce îi convine cenzorului.

În 1928 am suprimat cenzură și stare de asediu.

Țara aceasta este puternică dacă e clădită pe voința poporului. Noi vrem să clădim statul pe această voință fiind adepții tuturor libertăților.

Noi vrem răsturnarea guvernului. Valul de nemulțumiri crește, clocotește furtuna dela Nistru până la Tisa Partidul Național-Țărănesc lucrează să aibă liniștea necesară la guvern pentru a realiza programul său. Un an nu e suficient. Ne trebuie timp. Noi avem nevoie de neamul întreg ca să clădim statul nou, o casă nouă.

Garanția pentru asta este în primul rând acela care stă credincios la postul său de ostaș al partidului, care ascultă poruncile lui, iar când i se cer da sfaturi bune, este marele Iuliu Maniu.

Dânsul cu partidul a depus steagul în mâinele lui Ion Mihalache, un erou al războiului, al unității naționale, care fără protecția nimănui s'a ridicat aci unde este și care pentru vitejia sa a fost decorat de către Marele nostru Rege Ferdinand I cu cea mai înaltă distincție militară cu Mihai Viteazul. Dânsul a ridicat steagul desrobirii țărânimii încă în 1918 și-l duc cu glorie. Tot partidul în frunte cu d. Iuliu Maniu are încredere în energia și inteligența sa și toți avem siguranța că programul este sămânță de aur ce se seamănă în pământ românesc roditor și dătător de îmbelșugată recoltă.

Să aveți încredere în Ion Mihalache. Una în cuget una în faptă; să mergem înainte.

Cuvântarea dlui Ion Mihalache

Domnilor și Frați Țărani,

Mulțumesc și dlui Cosma și dlui Popovici și celorlalți pentru cuvintele spuse despre mine. Asta nu-mi face plăcere căci decâte ori cineva îmi spune un cuvânt mă leagă și mai mult de obligațiunile ce-am luat asupra mea. Sunt învățat să-mi fac datoria, dar să nu-mi ceasă nimeni peste puterile omeșii ca la urmă, dacă nu voi putea să satisfac, să creadă că eu sunt de vină.

Pe mine mă duc în toate faptele mele credința și întotdeauna când am crezut, ma'm pus cu trup și suflet la lucru și toate luptele le-am câștigat.

Eu știu ce așteaptă țara dela Partidul Național-Țărănesc. În fruntea partidului însă mă socotesc în fruntea unui oștiri plecate pe front care nu se poate întoarce fără izbândă.

Aici la dv am venit ca președinte de organizație județeană loc ce mi s'a încredințat și pe care vreau să'l păstrez cu cinstea lui St. C. Pop.

Mă voi duce în toate centrele pentru a fi în contact cu țărâniea de pretutindenea, spre a o lumina asupra programului, căci cum e steagul pentru regiment așa e programul pentru un partid. Cine i cu programul rămâne cu partidul, cine o ia razna se duc singur.

Criza generală ne-a deschis ochii la multe. Ne-am făcut program. Nu e problemă care să nu fi fost discutată. Așteptăm să luăm cârma ca să realizăm ceea ce ne-am înscris în program.

Partidul nostru este oastea care se angajează să jupte, Naționalul din numele partidului nostru înseamnă că vrem un stat național.

Aici era Ungaria. Nici nu-ți vine să crezi ce-a făcut Dumnezeu în 20 de ani. Unde sunt împărățiile? S'au dus vremurile în cari împăratul dădea cu fața pe care o, mărta pământ din țara sa. S'au sfărâmat hotarele împărățiilor. Nația își are țara ei. Avem țări pe nații. Programul nostru prevede că statul este al națiunii române.

Avem și 4 milioane de minoritari. Noi n'am nebunit să le făem capul. S'au născut aici au trăit aici. Ungaria a turnat la ei în coș, acum statul trebuie să toarne în coșul nostru.

Și noi suntem naționaliști, dar nu în nebuniți.

Noi vrem să facem cu minoritățile ca țărânul cu boii. Dacă unul e mai slab îi dau mai multe grăunțe până l'o ajunge pe celalalt, ca să-i fac cel puțin egal. Noi vrem să-i facem pe români egali, cel puțin egali cu minoritarii. Asta este politica noastră națională.

Vrem stat național bazat pe elementul românesc. Elementul românesc este țărânul. Cei nețărani trăesc depe urma țărănilor, căci când țărânul are bani, are și negustorul și industriașul; când n'are țărânul bani oftează el odată dar negustorul și industriașul oftează de douăori. Când țărânul are bani școlile se umplu de școlari.

Politica de stat se întoarce dela națiune la țărânie, căci cine ridică țărâniea ridică națiunea cu toate clasele sale.

Intrunirea dela Chișineu-Criș

După intrunirea dela Radna, frunțașii organizației arădane au plecat la Chișineu-Criș pentru a fi în două intrunire populară. Oaspeților li s'a făcut o primire triumfală de către cele câteva mii de cetățeni dornici să audă cuvântul dlui Ion Mihalache șeful partidului Național-Țărănesc.

Dl. Mihalache vorbește poporului

Dacă la Radna dl. Mihalache a vorbit numai ca președinte al organizației jud. Arad, la Chișineu-Criș își ia rolul de președinte al partidului Național-Țărănesc pe întreaga țară, declarând că de azi dă semnalul de începere a campaniei de răsturnare a guvernului liberal dovedit incapabil să satisfacă nevoile țării creind o situație din ce în ce mai grea pentru țărânie.

Liberalii au ruinat economia țărănească, dar în schimb și-au înflorit instituțiile lor bancare.

Statul liberal se prăbușește pretutindeni

Dl. Mihalache arată că atunci când streinătatea ne cerea vite, conducerile liberale au cerut vamă 10.000 lei pe cap de bou. Statul liberal este ruina țărânimii; este cea mai

Statul cu 13 milioane de țărani, dacă n'are țărani sănătoși și viguroși e ca o casă clădită pe stâlpi putrezi.

Vrem 13 milioane de conștiințe nu 13 milioane de întunecași, 13 milioane de oameni aari furnică, cari lucrează și crează spre binele lor.

Ridicarea țărânului este ridicarea statului cu toate organele lui,

Statul ciocoesc n'avea nevoie de țărân deștept. Boerul și groful avea nevoie de țărân prost.

Pe front soldatul român era mai prost hrănit. Bolile și mortalitatea cea mai mare e la noi. Trebuie să ne îngrijim de sănătatea trupeză căci prin ea mergem spre sănătatea sufletească.

Țărânul nostru are demnități care să cere respectată. Statul ciocoesc ținea politica și jandarmi nu pentru ordine ci pentru prigonirea oamenilor cinstiți.

Ducem o luptă. Lupta noastră este ca la guvern să îndeplinim programul nostru și nimenea să nu ne poată clinti dela loc timp de 10 ani.

În acest scop este nevoie ca oastea să fie disciplinată.

Dacă nici păsările în stol, când își caută patria mai caldă, nu greșesc, nici popoarele nu greșesc. Este bine să știm cum merg popoarele ca și intelectualii să meargă cu poporul. Acel intelectual care se desparte de popor nu poate fi urmat de popor.

Așa-l vedem pe d. Vaida despărțindu-se de popor cu Numerus Valahicus! Sunt prețurile mai bune, aduce Numerus Valahicus mai multe ciolane de ros?

Nu!

Dacă am țărân deștept, hrănit, bine îmbrăcat, am făcut Numerus Valahicus. Țărânul sănătos și viguros este centrul de greutate al unui popor și când acest centru de greutate merge înainte tot statul merge cu el.

Dacă acum între prețurile dela fabrică, adică ale produselor industriale, și prețurile agricole sau ale produselor agricole, vedem că cumpăna e prea ușoară de partea prețurilor agricole, aceasta se datorează politicii economice liberaliste, care a susținut întotdeauna fabrica și a neglijat țărânul.

Dar statul liberal este condamnat. Putea banului se dărâmă. Intră la cumpână în locul puterii banului puterea muncii, iar la noi munca este țărănească.

Ne trebuie mână vânjoasă și dibace ca să dărâmăm ce-i rău și să ridicăm statul nou

mare nenorocire pentru noi. Trebuie să deschidem ochii — spune dl. Mihalache — pretutindeni în jurul țării noastre se prăbușesc statele liberale. Liberalismul moare. A murit în Italia, a murit în Germania, va trebui să moară și la noi. Dar construcția țării noastre fiind deosebită de a altor țări noi nu putem face statul socialist nici fascist. Viitorul țării noastre aparține Statului Țărănesc. Noi vom reclădi România Mare pe baza Statului Național Țărănesc.

Ce este Statul Țărănesc?

Dl. Mihalache vorbind despre programul partidului arată ca însăși cuvintele: *partidul Național Țărănesc* ne spun care este temelia programului. Țărâniea este isvorul României. Cine ridică țărâniea, din toate punctele de vedere, la treapta pe care o merită în stat, acela ridică însăși Națiunea cu toate clasele ei. Aceasta este misiunea viitorului Stat Țărănesc.

Ce este Statul Țărănesc?

Deși criticat și combătut de cei cărora nu le convine, un lucru este sigur: Statul Țărănesc este dărâmare și construire. Într-o mână cu târnocopul dărâmării putredului stat liberal, iar în cealaltă cu mistria zidirii statului țărănesc.

Dar stat țăărănesc nu însemnează stat de barbari cari să pornească contra orașelor,

ei, fără nime instărită. Idealul nostru este ca bogățiile să rămână în țară, nu să meargă peste granițe.

Statul țărănesc înseamnă ca apa țării s' o abatem la altă moară. Până acuma trecea pela moara grofilor cari păstrau pentru ei făina, iar țărănilor le aruncau fărațele. Pentru că țărăni erau ținuți în întunec, aceasta s'a putut face, Tăria boerilor stă în întunecul țărănimii.

Statul țărănesc va trebui să aducă lumină în sufletul țărănilor.

Statul țărănesc va dărâma privilegiile și păcătoșeniile trecutului, construind în loc o lume nouă de dreptate și egalitate în fața drepturilor și datorităilor.

Statul țărănesc înseamnă stat care respectă libertatea și drepturile tuturor cetățenilor, armonizate cu interesele țărănimii. Statul țărănesc va respecta proprietatea și capacitatea individuală.

Statul țărănesc nu înseamnă robirea sau desființarea vreunei pături sociale sau instituții, ci, **desrobirea țărănimii** din ghiarele capitalismului și aliaților săi. Capitalul e necesar, dar nu-l vrem stăpânul nostru. În statul țărănesc, munca va fi atotputernică.

Din punct de vedere economic, magazia cu bogățiile produse prin sudoarea țărănilor se află în mâinile lui, dar cheia care le păzește este în mâinile fiscalului și ale speculanților. Unul îl silește pe țărăni să vândă, iar celălalt îi face prețul, fără ca să aibe idee despre greutatea muncii țărănești.

Iată dar cum, țărănimea este furată.

Statul țărănesc va face ca și magazia și cheia să fie în mâinile țărănilor.

Problema Minoritarilor în Statul Țărănesc

Vorbind despre problema minoritarilor dela noi dl Mihalache spune că și dsa și toți Români ar fi bucuroși dacă ar rămâne numai Români în țara românească. Dar este posibil aceasta?... Oricare om cinstit, care nu vrea să înșele poporul, trebuie să mărturisească adevărul că aceasta nu se poate. Cine este nebunul acela să creadă că poți face cârnați din toți minoritarii și să-i exportezi peste graniță??...

România Mare a fost câștigată cu minoritari în ea. Nu putem și nu este bine să-i alungăm. Cea mai mare parte din minoritarii noștri sunt creștini de generații pe acest pământ, deci, au dreptul să trăiască aci.

Ceeace condamnăm și noi este faptul că s'a dat voe minoritarilor refugiați din Germania și alte țări să se așeze la noi. Nu trebuia. De această toleranță sunt indignați mai întâi minoritarii dela noi, fiindcă le îngreunează lor viața. În al doilea rând avem și noi destule motive să fim indignați.

Ce se vrea cu „numerus valachicus“?... Nici mai mult, nici mai puțin decât împărțirea țării în pachete și din fiecare, minoritarii (toți laolaltă) să ia o parte, iar noi, trei părți. Adică să aibă și minoritarii o parte, chiar acolo unde nu au. Ei! să știți că aceasta le convine. Ar însemna să aibe câte o parte (1/4) din: consiliile comunale, județene, corpul ofițeresc, corpul didactic etc. etc.

Este bine să fie așa?... Nu! Vedeți dar că problema care se pune este cu totul alta.

Adevărata problemă este problema țărănească.

Dacă minoritarii sunt azi înaintea Românilor, cauza o poartă stăpânirile trecute cari au ridicat pe minoritari în dauna noastră. Acum, datorită statului românesc este să ajute pe Români ca să ajungă la același nivel cu minoritarii, iar de aci încolo să lase liberă concurența.

Mai întâi trebuie stabilită cumpăna dreaptă. Vom da minoritarilor cu o mână iar Românilor cu două pentruca să-i ajungă pe cei dintâi. Așa este drept.

Așa dar, noi nu vrem să-i omorâm. Minoritarii să-și îndrepte însă gândurile la București, nu la Budapesta sau în altă parte. La rândul nostru avem și noi datorită să le facem viața posibilă.

Să nu creadă nimeni că dacă va sparge capul unui minoritar va căpăta slujbă dela stat și va trăi fără muncă. Acela este un parazit consumator de care societatea nu are lipsă.

Preocuparea noastră în statul țărănesc nu este minoritarul, căci el stă bine, fiind ajutat să ajungă acolo unde este, de către statele trecute. Preocuparea noastră este ridicarea Românilor; ridicarea țărănimii.

Statul Țărănesc este monarhist

Vorbind despre altă față a Statului Țărănesc, dl Ion Mihalache spune:

Noi respectăm pe Majestatea Sa Regele Carol al II-lea și-l iubim. Suntem convinși că statul nostru nu se poate desvolta decât prin Monarhia Constituțională.

Știm că Regele nostru este un iubitor al poporului și avem nădejdea că-i va înțelege nevoile și aspirațiunile.

Partidul național țărănesc este singurul îndreptățit să se facă interpretul poporului în fața Majestății Sale. Deaceea noi nu vom intra la Palat pe ușile din dos cum o fac alții, deoarece cauza noastră este cauza Țării, este cauza milioanei de țărani ce formează și susțin această țară. Noi vom intra prin ușile din față.

Și vom fi ascultați.

Statului țărănesc îi trebuie cel puțin 10 ani ca să realizeze o parte a programului său.

Vă simțiți în stare să porniți lupta de zidire a noului Ierusalim? (da! Jurăm! Vuet de urale: Trăiască M. S. Regele Carol al II, trăiască Ion Mihalache, trăiască Iuliu Maniu, ieșiți din plepturile a peste 5000 (cinci mii) de cetățeni.)

Acesta este semnalul de dărâmare a guvernului liberal. Dar numai atât, e ușor. Noi vrem să-l zdrobim. **Noi vrem un guvern Național-Țărănesc.**

A APĂRUT

OMULE, CUNOAȘTE-TE!

(Curs practic de caracterologie)

cu prefața ilustrului savant cu renume mondial

Dl prof. univ. med. Dr. G. Marinescu.

Lucrarea cuprinde 300 pagini, format mare, cu un carnet anexă de 150 figuri explicative. Cartea aceasta, pe care o recomandăm tuturor intelectualilor, este o lucrare unică în felul ei, tratând chestiuni cu totul necunoscute în literatura noastră. **Redacția.**

Pentru d. T. Reculescu

D. prof. Ilie Ardelean, redactorul responsabil al ziarului nostru, ne roagă să comunicăm că nu înțelege să polemizeze cu fostul său elev. Ar fi sub demnitatea dsale. Îi mulțumește pentru lungă scrisoare ce i-a adresat public, dar respinge cu indignare încercarea de a i-se face lecții și a i-se da sfaturi, oricât de „binevoitoare“ ar fi ele, de către finărul care, încă, nu și-a isprăvit anii de școală. Îi este recunoscător dlui T. Reculescu pentru deplina sa considerațiune pe care „încă“ i-o păstrează. D. prof. Ardelean este sigur, că, atunci când d. T. Reculescu își va fi deschis ochii și va fi privit cu mai multă atențiune și obiectivitate matură în jurul său, considerațiunea dsale nu va mai fi condiționată. Îi atrage binevoitor atențiunea dlui T. Reculescu că acest lucru s'ar putea pefrece prea târziu. În cazul acesta nu d. Profesor va fi acela care va regreta.

Redacția.

CITIȚI „ROMÂNUL“

Cartea la sale

S'a sărbătorit așa cum se sărbătorește o zi națională sau un mare om politic, s'a sărbătorit cu prezența și cuvântul Suveranului, un bun și umil prieten al omului, Cartea. Mănunchiul acela de foi albe, peste care meșteșugul omenesc așează în rânduri drepte litere negre de tipar, aduce între scoarțe simple sau frumose colorate, sfaturi potrivite, vorbe bune și meșteșugit așezate, povestiri morale, sau cuvintele oamenilor cu minte luminată. Pentru sătenii ținuți cea mai mare parte a anului legați de o muncă obositoare, cartea nu vine numai ca să-l tragă dela drumul birtului în zilele de sărbătoare sau de iarnă lungă, ci să-i spună din pagini de călindar, ce întâmplări a prilejuit ziua cutărui sau cutărui sfânt, sau ce trebuie să facă un bun plugar în lumile de iarnă, cum se poate ara sau grapa mai bine și din când în când, câte o glumă bună și sănătoasă. „Cine are carte, are parte“ zice o vorbă veche din bătrâni și ca orice vorbă bătrânească e plină de adevăr ca un stup de miere. Cel care și-a lumie nat mintea cu cele ce-a aflat din cărți, ce se face și cum se lucrează în alte părți, cel care pune și în practică cele citite, acela nu numai că ogoruni produce mai mult și casă-i mai bogată, ci și multă cinste are în fața oamenilor. Bun e un om bătrân într'un sat, dar tot atât bine face și o carte bună la casa omului. Cu cât drag nu ascultă unii, ce povestiri frumoase citesc copiii de școală din cărțile lor, sau pe cei știutori de carte din foile și cărțile, pe cari cei înțelegători le cumpără, le citesc și le pun de oparte ca pe un lucru de preț. Și lucru de preț mare e cartea, pentru că mai întâi și mai întâi ați văzut-o pe stranele din biserică, aducând cuvântul Domnului și rugăciunile prea sfinte. Și cum cele ce știe să citească din ele, e mai aproape de gândul și voia lui Dzeu, tot așa cel ce „are carte, are parte“ din bogăția de adevăruri ce le cuprinde lumea aceasta, i se deschide ochii asupra atîtor lucruri, pe care mai înainte nu le înțelegea și cel ce știe mai mult, poate mai mult.

Deaceia, iubiți cititori, îndrăgiți cartea care vă vrea binele, puneți-o bine în camera voastră de primire și țineți la ea, ca la un prieten de vremea rea, că mult bine are să vă aducă.

Moș Ion

Ziarul oficios al partidului este „Românul“

Conducerea județeană a partidului nostru național-țărănesc aduce la cunoștiința membrilor săi că ziarul oficios al partidului este „Românul“ girat de d. prof. Ilie Ardelean. **Nici un ziar din Arad nu are această calitate.** Deasemenca nici ziarul „BANATUL“ din Timișoara nu are nimic comun nici cu organizația noastră din Arad și nici cu partidul Național-Țărănesc, de vreme ce directorul său s'a făcut vinovat de indisciplina și a fost exclus din partid.

Apel către membri partidului

Conducerea partidului face un călduros apel către toți membri săi să-i achite cotizațiile. Aceasta pentru motivul că nimic real nu se poate face dacă nu dispunem de suficiente mijloace materiale.

Domnii șef de sectoare cari au încasat cotizații până în prezent sunt rugați a le depune la Casieria partidului, plătindu-le la mâna dlui prof. Ilie Ardelean, Arad, str. Brancovici 5.

Domnii președinți de organizații sunt rugați să comunice dacă au plătit taxe către domnii aceia cari desărcinați și excluși nu mai fac parte din partid, spre a-i putea provoca să depună samele la casa partidului pentru care au fost încasate cotizațiile.

Dr. Augustin Lazar avocat

s'a mutat în

strada Coșbuc Nr. 4. - Telefon 201.

Inaugurarea Casei de sfat a partidului și adunarea din Nădlac

Luni, 13 crt. după masă la ora 3 d. Ion Mihalache însoțit de întregul stat major din Arad și 'n tovarășia dlui Căpețineanu deputat de Olt a plecat la Nădlac spre a inaugura Casa de sfat a partidului nostru.

În marginea comunei convoiul de mașini a fost întâmpinat de o ceată de călăreți și trăsuri. D. pâr. protopop dr. Victor Pop a rostit un cuvânt de bun sosit și l'a poțtit pe d. Ion Mihalache să ia loc într'una din trásurile aduse pentru a transporta oaspeții la Casa de sfat.

Tot aci a rostit câteva cuvinte dl dr. Galu Vasile din Periam, care a adus, în fruntea unei delegații, sentimentul de dragoste și disciplină, față de președinte și partid, al bănăfenilor din apropiere.

Ajungând la Casa de sfat d. dr. V. Pop roagă pe d. Președinte să dea destinației casa spunând între altele că lupta ce duce partidul are nevoie de țărâtime cultă. Acordați-ne încrederea Dv. și fiți siguri că am adus aci sufletul nostru pentru a servi țara și țărâtimea.

D. Mihalache a spus: „Ne găsim în casa noastră a familiei noastre. Este locul de întâlnire a credincioșilor partidului. În calitate de creștini mergem la biserică, în calitate de credincioși ai partidului venim aci ca să ne ridicăm sufletul. Aci sunt întâlniri politice ca să ne lămurim asupra problemelor publice și gospodărești. Aci păstrăm credința noastră în partid“.

D. Președinte predă casa de sfat dlui președinte local părintele Arcadie Crâșnic spunând:

„S'o stăpâniți sănătoși cu bine. Ce-ați semănat să crească și să rodească“.

După această solemnitate a avut loc adunarea convocată la Casa Socolilor slovaci. Aci a așteptat o mulțime de cca 2000 de persoane.

A vorbit d. părinte Arcadie Crâșnic, apoi d. Președinte Ion Mihalache.

Cuvântarea dlui Mihalache a fost tălmăcită în limba slovacă de către d. Dr. Ivan Buina.

A mai vorbit d. Nicolae Adam și d. M. Cosma.

La ora 8 a avut loc o masă comună.

A tostat pentru d. preș. Mihalache d. Dr. V. Pop, iar d. Căpețineanu pentru organizația nădlăcană.

D. Ion Mihalache a răspuns toastând pentru M. Sa Regele Carol al II-lea zicând: „Credința și jertfa a adus creștinismul la izbândă. Credința și jertfa a făcut România Mare. Două forțe sunt în România țaranul și Regele. Pe acestea două trebuie să le unim. Regele este simbolul națiunii. El conduce țara cu toată înțelepciunea, toți privim spre El cu admirație și dragoste. Să ridicăm paharul întru propășirea neamului și'n sănătatea M. Sale Regelui Carol al II-lea pentru ca pronia cerească să-i hărăzuiască domnie îndelungată și glorioasă spre binele țărânimii și a patriei.“

Masa a luat sfârșit într'o atmosferă cordială. Oaspeții s'au reîntors la Arad la ora 11, iar dnu președinte Ion Mihalache însoțit de d. Căpețineanu a părăsit orașul plecând spre București cu rapiudul de 11.50.

Serbarea zilei de 10 Mai și săptămâna cărți în Șega

În suburbia Șega Ziua de 10 Mai s'a sărbătorit deodată cu ziua cărții.

Cu această ocaziune membrii corpului didactic din Șega grupați în jurul vrednicului preot Ilarion Felea, au aranjat o serbare cu un program bogat. La această serbare a asistat un public numeros.

Din asistență remarcăm pe următorii dñi: prof. Olinescu; preot Ilarion Felea dna și dl Pigli dir. școlar Șega; dl inv. Ispas dl. Buda funcț. la Adm. fin. Arad, dsoarele Ecaterina Văcariu, Fericean Aurelia, dn. inv. Hanciu și dl. Locot. Sânziană cu dna. Din Bujac a asistat la serbare dl. Tătaru cu dna. și dl. dir. școlar, Demian cu dna. Serbarea s'a deschis cu „Imnul Regal“ cor mixt, executat de elevele și elevii școlii primare din Șega, condus, cu pricepere de dl. Dir. școlar Pigli.

Cuvântul de deschidere a fost ținut de părintele Ilarion Felea. După ce arată, pe scurt, însemnătatea acestei serbări, în cuvinte elogioase prezintă publicului pe dl. profesor Olinescu. Acesta, la rândul său, rostește conferința despre însemnătatea cărții și foloasele ei.

După aceasta, urmează declamări, dansuri naționale și cântece, executate de elevele și elevii școlii primare din Șega.

Amintim unele din poeziile cu succes:

„Sergentul“, de Alexandri, declamată de elevul Emil Iliescu.

„Scrisoare dela Muselom-Selo“ de Coșbuc, declamată, foarte bine, de către o elevă a cărei nume ne scapă.

„Eroi, de Nenitescu“, declamată de elevul Mureșan.

A mai conferențiat dna inv. Hanciu, despre însemnătatea zilei de 10 Mai și dl Ispas Petru, învățător, despre însemnătatea cărții. Tânărul învățător, bine pregătit din punct de vedere pedagogic și cultural, a împărtășit și pe participanți cu interesante și inedite date asupra cărților românești.

Conferința sa plină de sfaturi și îndemnuri, — de citire și răspândirea cărții românești, — a fost urmărită cu multă atențiune de cei prezenți, cari după închierea conferinței l-au felicitat călduros îndemnându-l și pe-maideparte la muncă.

Cu prilejul acestei sărbări s'a organizat o expoziție de cărți, din care s'au vândut cărți și reviste în valoare de 636 lei.

I. P. Târnoveanu.

Ședința Comitetului Județean al Partidului Național-Țărănesc ținută în ziua de 13 crt.

Pentru ziua de 13 crt. a fost convocat Comitetul Județean al partidului. La convocare a răspuns un număr mare de membrii. Ședința comitetului a fost prezidată de d. Ion Mihalache.

Chiar la deschiderea ședinței d. Președinte ia cuvântul și face o amplă expunere asupra situației politice interne.

Cuvântarea dlui Ion Mihalache o vom publica — din lipsă de spațiu — în numărul viitor.

După expunerea dlui Președinte urmează apelul Comitetului Județean care fiind în număr se procedează la discutarea chestiunilor la ordinea de zi.

Se alege în Delegația Permanentă dñii protopop Ghita reprezentând plasa Șiria și Dr. Ioan Bârsan reprezentând plasa Șebîș.

Se numește de subșef de sectar la Șebîș d. Marc Petru președintele organizației din Prăjești.

D. av. Ion Popescu din Radna demisionează din Deleg. Permanentă în favoarea dlui Nicolae Ianota din Păuliș ceea ce Comitetul admite.

Se hotărăște apoi că acei conducători de organizații locale cari au obținut, prin luptă, numărul total de consilierii în consiliile comunale să se declare, în spiritul statutului, membri de drept ai Delegației Permanente iar aceia cari au reușit să obțină majoritatea locurilor să intre în Comitetul Județean ca membri de drept.

Aducându-se la cunoștința dlui Ion Mihalache înființarea Școlii țărănești din Săvârșin, de către vrednicul învățător preot Iosif Păcurariu, dl Mihalache i-a adresat mulțumiri și felicitări în fața comitetului județean al partidului.

După aceasta s'a procedat la complectarea biuroului.

Secretar general este ales cu unanimitate d. prof. Constantin Teodorescu, iar casier d. prof. Ilie Ardelean.

Ședința se ridică după cuvântul de încheiere al dlui vpreș. M. Cosma.

Prea Stinția Sa Episcopul Aradului Dr. Grigorie Comșa se află suferind. Ii dorim din inimă, pe această cale, o cât mai grabnică însănătoșire.

Articolul „Porcii“ publicat de ziarul „Curentul“ în 16 VIII. 1934, promis pentru acest număr, îl vom publica în numărul viitor.

Na pierdeți ocazia de a participa la CONCERTUL

Corului Învățătorilor din Buc. dirijat de MAESTRUL OANCEA în ziua de 19 Mai a. c. la Palatul Cultural

Și au plătit abonamentul

Au plătit abonamentul pe jum. an

Comlăuș	
Roșu Nicolae	50 lei
Repaș Pavel	50 „
Budiu Pavel	50 „
Macean Maxa	50 „
Macean Dimitrie	50 „
Blaj Todoruț, Șilindia	100 „

Citiți și răspândiți

„ROMÂNUL“

Partea oficială

Correspondența care privește chestiunile bănești, mandatele cu abonamente pentru ziar și cofizații se vor adresa dlui casier **prof. Ilie Ardelean, Arad, str. Brancovici No. 5.**

Toată corespondența ce privește chestiunile de partid se va adresa dlui secretar general **prof. Constantin Teodorescu, Arad, str. Goldiș No. 6.**

Chestiunile de partid sau acelea privitoare la ziar, cari reclamă urgență, vor putea fi comunicate, prin telefon, dlui casier prof. Ilie Ardelean.
Numărul telefonului Arad 7-86.

COMERCIANȚII

faceți reclamă în ziarul Românu și ve-ți încheia bilanțul anului cu

BENEFICIU

Tiparul CONCORDIA Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad, Strada V. Goldiș Nr. 6